

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
**TỔNG CỤC TIÊU CHUẨN
ĐO LƯỜNG CHẤT LƯỢNG**

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1990/TĐC-TCCL

Hà Nội, ngày 07 tháng 9 năm 2016

V/v Tổ chức kỷ niệm ngày
Tiêu chuẩn thế giới 14/10/2016

Kính gửi: Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng các tỉnh, thành phố

Ngày Tiêu chuẩn thế giới năm nay với chủ đề "*Tiêu chuẩn tạo dựng lòng tin*" nhằm khẳng định vai trò quan trọng của tiêu chuẩn trong cuộc sống hàng ngày cũng như trong việc xây dựng lòng tin. Các sản phẩm hoặc dịch vụ phù hợp với tiêu chuẩn luôn được gắn với một biểu tượng tin cậy về chất lượng, an toàn, khả năng tương thích.

Hưởng ứng Thông điệp Ngày Tiêu chuẩn thế giới năm nay, Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng đề nghị Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng các tỉnh, thành phố căn cứ vào điều kiện thực tế của địa phương mình chủ động tổ chức kỷ niệm Ngày Tiêu chuẩn thế giới 14/10 tại địa phương.

Tổng cục gửi Thông điệp Ngày Tiêu chuẩn thế giới năm 2016 của Chủ tịch ISO, Chủ tịch IEC và Tổng thư ký ITU, áp phích Ngày Tiêu chuẩn thế giới 2016 và một số thông tin về ISO, IEC, ITU để các Chi cục tham khảo sử dụng.

TỔNG CỤC TRƯỞNG

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu VT, TCCL.

Trần Văn Vinh
Trần Văn Vinh

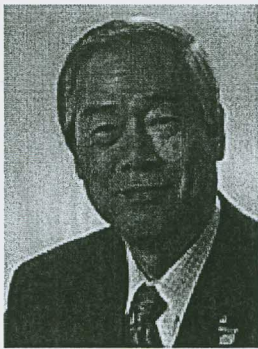

Ngày tiêu chuẩn thế giới

14/10/2016

Tiêu chuẩn tạo dựng lòng tin

Standards build trust

TS. Junji Nomura
Chủ tịch IEC

Zhang Xiaogang
Chủ tịch ISO

Houlin Zhao
Tổng thư ký ITU

Tiêu chuẩn kết nối chúng ta bằng các phương thức truyền thông, quy phạm thực hành và khuôn khổ hợp tác tin cậy. Thông qua việc đưa ra cách hiểu chung về những khía cạnh tương hỗ của truyền thông hay giao dịch, tiêu chuẩn trở nên thiết yếu cho hoạt động giao thương cùng có lợi và nguồn lực gia tăng hiệu quả cho thương mại quốc tế.

Mọi tương tác xã hội cần dựa trên việc cùng tôn trọng các bộ quy tắc, khái niệm hoặc ý nghĩa cơ bản - tiêu chuẩn quốc tế hệ thống hóa các quy tắc này để đảm bảo mọi người đều có thể tiếp cận được.

Sản phẩm hoặc dịch vụ phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế được mang trên mình một biểu tượng tin cậy về chất lượng, an toàn, khả năng tương thích. Tiêu chuẩn khẳng định tính đa dạng của thế giới liên kết, tạo nên sự thống nhất trên các phương diện chung mà ở đó chúng ta cần chắc chắn rằng mình đang trao đổi về cùng một điều khoản.

ISO, IEC VÀ ITU - BA TỔ CHỨC TIÊU CHUẨN HOÁ QUỐC TẾ HÀNG ĐẦU

Tổ chức Tiêu chuẩn hoá Quốc tế *International Organization for Standardization - ISO* *

ISO là một tổ chức quốc tế độc lập, phi chính phủ gồm 163 thành viên là các cơ quan tiêu chuẩn quốc gia. Thông qua các thành viên, ISO tập hợp các chuyên gia để cùng chia sẻ kiến thức và xây dựng tiêu chuẩn quốc tế tự nguyện, dựa trên sự đồng thuận và thích hợp với thị trường, hỗ trợ đổi mới và cung cấp giải pháp đối với các thách thức toàn cầu.

Tiêu chuẩn quốc tế làm mọi thứ hoạt động. Chúng đưa ra thông số kỹ thuật cấp thế giới cho sản phẩm, dịch vụ và hệ thống để đảm bảo chất lượng, an toàn và hiệu quả. Chúng là công cụ tạo thuận lợi thương mại quốc tế. ISO đã công bố hơn 21.000 tiêu chuẩn quốc tế và các tài liệu liên quan, bao trùm gần như tất cả các ngành công nghiệp, từ công nghệ tới an toàn thực phẩm, nông nghiệp và chăm sóc sức khỏe. Tiêu chuẩn quốc tế ISO tác động tới mọi người, mọi nơi.

ISO được thành lập năm 1946 khi đoàn đại biểu từ 25 quốc gia gặp mặt tại Hiệp hội kỹ sư xây dựng ở Luân Đôn và quyết định thành lập một tổ chức quốc tế “để tạo thuận lợi cho hợp tác và thống nhất quốc tế các tiêu chuẩn công nghiệp”. Vào ngày 23/2/1947, tổ chức mới, ISO, chính thức bắt đầu hoạt động. Cơ cấu tổ chức của ISO bao gồm:

- Đại Hội đồng (General Assembly): là cơ quan có thẩm quyền cao nhất đối với tất cả các công việc của ISO. Đại hội đồng họp toàn thể mỗi năm một lần, gồm tất cả các nước thành viên và quan chức của ISO;
- Hội đồng ISO (ISO Council): chăm lo cho hầu hết các vấn đề quản lý. Hội đồng họp một năm hai lần gồm 20 thành viên được Đại Hội đồng ISO bầu ra, các cán bộ của ISO và Chủ tịch Ủy ban Phát triển chính sách (CASCO, COPOLCO, DEVCO). Dưới Hội đồng là một số cơ quan cung cấp các hướng dẫn và quản lý về các vấn đề cụ thể:

* Các số liệu được tính đến tháng 31/12/2015.

- Ủy ban Chủ tịch - tư vấn cho Hội đồng và giám sát việc thực hiện các quyết định của Hội đồng và Đại hội đồng.
 - CASCO - cung cấp hướng dẫn về đánh giá sự phù hợp
 - COPOLCO - cung cấp hướng dẫn các vấn đề về người tiêu dùng
 - DEVCO - cung cấp hướng dẫn các vấn đề liên quan đến các nước đang phát triển
 - Ủy ban Thường vụ Hội đồng - tư vấn về các vấn đề tài chính và chiến lược
 - Ủy ban đặc biệt - có thể được thành lập để thúc đẩy các mục tiêu và mục tiêu chiến lược của tổ chức
- Hội đồng Quản lý Kỹ thuật (Technical Management Board - TMB): quản lý các hoạt động kỹ thuật. Cơ quan này cũng chịu trách nhiệm về các Ban kỹ thuật tiêu chuẩn và ban cố vấn chiến lược;
 - Ban Thư ký Trung tâm (Central Secretariat): do Tổng Thư ký điều hành;
 - Các Ban Kỹ thuật/Tiểu ban kỹ thuật (Technical Committees/Sub-Committees - ISO/TCs/SCs): tiến hành nghiên cứu, xây dựng các tiêu chuẩn và tài liệu dạng tiêu chuẩn của ISO.

ISO có ba loại thành viên: thành viên đầy đủ, thành viên thông tấn và thành viên đăng ký. Thành viên của ISO phải là cơ quan tiêu chuẩn hoá quốc gia và mỗi quốc gia chỉ có duy nhất một cơ quan/tổ chức đại diện để tham gia ISO. Hiện tại, ISO có 165 thành viên, trong đó có 119 thành viên đầy đủ, 42 thành viên thông tấn và 4 thành viên đăng ký. Ngoài ra còn có 651 tổ chức quốc tế có quan hệ với các Ban Kỹ thuật và Tiểu ban kỹ thuật của ISO.

Hoạt động kỹ thuật của ISO được triển khai bởi 3.535 đơn vị kỹ thuật, trong đó có 238 ban kỹ thuật (TC), 521 tiểu ban kỹ thuật, 2.625 nhóm công tác và 151 nhóm đặc biệt. Tính đến ngày 31 tháng 12 năm 2015, ISO đã xây dựng được 21.133 tiêu chuẩn quốc tế và các tài liệu dạng tiêu chuẩn, trong đó có 22,7% về công nghệ kỹ thuật, 22,5% về công nghệ vật liệu, 17,6% về điện tử, công nghệ thông tin và viễn thông, 10,7% về giao thông vận tải và phân phối hàng hóa, 9,1% về các lĩnh vực chung, cơ sở hạ tầng, khoa học và dịch vụ, 5,7% về nông nghiệp và công nghệ thực phẩm, 4% về y tế, sức khỏe và môi trường, 2,5 % về xây dựng và

* Các số liệu được tính đến tháng 31/12/2015.

0,8% về công nghệ đặc biệt. Trong năm 2015, ISO đã tổ chức 2.468 cuộc họp kỹ thuật và cho ra đời 1.505 tiêu chuẩn quốc tế và tài liệu dạng tiêu chuẩn.

Địa chỉ website của ISO: www.iso.org

Việt Nam (đại diện là Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng) tham gia ISO từ năm 1977 và đã có những đóng góp nhất định cho tổ chức này. Việt Nam đã tham gia Hội đồng ISO trong 3 nhiệm kỳ: 1997 - 1998, 2001 - 2002 và 2004 - 2005; hiện tham gia với tư cách thành viên P (Thành viên chính thức) trong 16 Ban kỹ thuật và Tiểu ban Kỹ thuật của ISO; tham gia với tư cách thành viên O (Thành viên quan sát) trong 71 Ban kỹ thuật và Tiểu ban Kỹ thuật của ISO và Ủy ban vật liệu chuẩn REMCO; là thành viên P của 2 Ủy ban phát triển chính sách của ISO: DEVCO (Ủy ban về những vấn đề của các nước đang phát triển), CASCO (Ủy ban về đánh giá sự phù hợp); thành viên O của Ủy ban Chính sách người tiêu dùng COPOLCO.

Ủy ban Kỹ thuật Điện Quốc tế

International Electrotechnical Commission - IEC *

IEC là tổ chức quốc tế về tiêu chuẩn hoá được thành lập sớm nhất (năm 1906). Mục tiêu của IEC là thúc đẩy sự hợp tác quốc tế về tiêu chuẩn hoá trong lĩnh vực điện và điện tử và các vấn đề có liên quan như: chứng nhận sự phù hợp tiêu chuẩn điện và hỗ trợ cho thông hiểu quốc tế. IEC có mối quan hệ hợp tác chặt chẽ với nhiều tổ chức tiêu chuẩn hoá và chuyên môn quốc tế như: ISO, Liên minh Viễn thông quốc tế - ITU; Ban Tiêu chuẩn hoá Kỹ thuật điện Châu Âu - CENELEC. Đặc biệt, giữa IEC và ISO đã thiết lập một thoả thuận về phạm vi hoạt động của mỗi tổ chức. Theo thoả thuận này, phạm vi hoạt động của IEC bao gồm tiêu chuẩn hoá trong lĩnh vực điện và điện tử. ISO và IEC đã phối hợp thành lập Ban kỹ thuật kết hợp “*Công nghệ thông tin*” được đặt trong cơ cấu các cơ quan kỹ thuật của ISO (ISO/IEC/JTC1) vào năm 1987. Năm 2009, ISO và IEC phối hợp thành lập Ban dự án kết hợp “*Hiệu suất năng lượng và nguồn năng lượng tái tạo – Thuật ngữ chung*”.

Tính đến nay IEC có 84 quốc gia thành viên (trong đó: 81 thành viên đầy đủ và 23 thành viên liên kết) và 85 quốc gia thuộc chương trình quốc gia liên kết.

Cơ cấu tổ chức của IEC bao gồm:

- Hội đồng IEC (IEC Council): Thiết lập chính sách, các mục tiêu chiến lược dài hạn và tài chính của IEC. Hội đồng IEC giao cho Ủy ban Hội đồng (Council Board) quản lý công việc của IEC, với trách nhiệm quản lý cụ thể trong các lĩnh vực tiêu chuẩn, đánh giá sự phù hợp và chiến lược thị trường lần lượt do các ban SMB (Ban quản lý tiêu chuẩn hóa), CAB (Ban đánh giá sự phù hợp) và MSB (Ban chiến lược thị trường) đảm trách. Mỗi năm Hội đồng IEC họp ít nhất một lần tại Đại hội đồng IEC (IEC General Assembly);
- Ủy ban Hội đồng IEC (IEC Council Board): gồm 15 thành viên do Hội đồng IEC bầu ra và các cán bộ của IEC. Ủy ban Hội đồng đưa ra những khuyến nghị về chính sách của IEC cho Hội đồng, quyết định các hoạt động (trừ các vấn đề về tài chính) và thực hiện các chính sách của hội đồng. Là đơn vị tiếp nhận và xem xét các báo cáo của SMB, CAB và MSB. Khi cần thiết Ủy ban Hội đồng sẽ lập ra các đơn vị tư vấn hoặc

* Các số liệu được tính đến tháng 31/12/2015.

nhóm công tác đặc biệt cho các vấn đề cụ thể, chỉ định chủ tịch và các thành viên của những đơn vị này. Ủy ban hội đồng hợp ít nhất hai lần mỗi năm;

- Ban Điều hành (Executive Committee): Chịu trách nhiệm triển khai các quyết định của Hội đồng và Ủy ban Hội đồng, giám sát hoạt động của Văn phòng Trung tâm và trao đổi thông tin với các Ủy ban IEC quốc gia. Ban điều hành chuẩn bị chương trình và tài liệu cho Ủy ban Hội đồng. Ban điều hành họp ít nhất là bốn lần mỗi năm.
- Các ban chức năng gồm
 - Ban quản lý tiêu chuẩn hóa (Standardization Management Board)
 - Ban chính sách thị trường (Market Strategy Board)
 - Ban đánh giá sự phù hợp (Comformity Assessment Board);
- Văn phòng Trung tâm: do Tổng Thư ký điều hành, có trụ sở tại Gio-ne-vo, Thụy Sĩ.
- Các cơ quan kỹ thuật: IEC hiện có 100 Ban Kỹ thuật và 77 Tiểu ban Kỹ thuật, 535 nhóm công tác, 254 nhóm dự án, 591 nhóm duy trì, 4 hệ thống đánh giá sự phù hợp toàn cầu.

Có hai hình thức tham gia IEC: Thành viên đầy đủ và thành viên liên kết. Thành viên đầy đủ có quyền tham gia vào tất cả các hoạt động của IEC với quyền biểu quyết bằng lá phiếu có trọng lượng ngang nhau, trong khi đó thành viên liên kết chỉ được tham gia một cách hạn chế vào các hoạt động của IEC và không có quyền biểu quyết. Sự khác nhau giữa hai loại thành viên này còn được thể hiện ở kinh phí đóng góp. Ngoài ra, còn có quy chế "Thành viên tiền liên kết" với mục đích khuyến khích và thúc đẩy các nước thành viên thuộc loại này trở thành thành viên liên kết trong vòng 5 năm.

Tháng 4/2002, Việt Nam đã tham gia IEC với tư cách Thành viên liên kết. Cuối năm 2011, Việt Nam đã đăng ký và được chấp nhận là thành viên P (thành viên tham gia) của bốn Ban kỹ thuật IEC.

Hoạt động chính của IEC là xây dựng và ban hành các tiêu chuẩn quốc tế IEC và các báo cáo kỹ thuật. Các tiêu chuẩn IEC hiện được áp dụng rộng rãi ở nhiều nước trên thế giới, được các nước chấp nhận thành tiêu chuẩn quốc gia, được viện dẫn khi soạn thảo các hồ sơ dự thầu và hợp đồng thương mại. Các ấn phẩm của

* Các số liệu được tính đến tháng 31/12/2015.

IEC được xuất bản chính thức bằng hai ngôn ngữ (tiếng Anh và tiếng Pháp). Ủy ban Kỹ thuật điện Quốc gia của Liên bang Nga chịu trách nhiệm xuất bản phiên bản tiếng Nga. Một số ấn phẩm đã được dịch sang tiếng Tây Ban Nha.

Ngoài việc xây dựng và ban hành tiêu chuẩn quốc tế IEC, IEC còn duy trì các hệ thống đánh giá sự phù hợp với tiêu chuẩn IEC, đó là:

- IECEE: Hệ thống thử nghiệm và chứng nhận sự phù hợp toàn cầu cho các thiết bị và linh kiện kỹ thuật điện, gồm 54 tổ chức quốc gia thành viên với 78 tổ chức chứng nhận quốc gia, 485 phòng thử nghiệm. Đến nay có 87.431 giấy chứng nhận đã được cấp.

- IECQ: Hệ thống đánh giá chất lượng linh kiện điện, gồm 14 tổ chức quốc gia thành viên với 21 tổ chức chứng nhận, 50 chi nhánh tổ chức chứng nhận đã đăng ký IECQ và 14 tổ chức đào tạo được IECQ thông qua.

- IECEX: Hệ thống chứng nhận với tiêu chuẩn liên quan đến thiết bị điện dùng trong môi trường dễ cháy nổ, gồm 33 tổ chức quốc gia thành viên với 83 tổ chức chứng nhận được thừa nhận và 59 phòng thử nghiệm.

- IECRE: Hệ thống chứng nhận cho tiêu chuẩn liên quan đến thiết bị sử dụng trong việc ứng dụng năng lượng tái tạo, gồm 16 tổ chức quốc gia thành viên.

Tổng số tài liệu phát hành của IEC là hơn 6.148 tiêu chuẩn quốc tế, 248 quy định kỹ thuật, 446 báo cáo kỹ thuật và 43 IEC-PAS. Trong năm 2014, IEC đã xuất bản 480 tiêu chuẩn quốc tế, 38 quy định kỹ thuật, 40 báo cáo kỹ thuật và 6 IEC-PAS.

Địa chỉ website của IEC: www.iec.ch

Liên minh Viễn thông Quốc tế

International Telecommunication Union - ITU *

Ngày 17/5/1865, 20 nước đã ký Công ước Điện tín Quốc tế (International Telegraph Convention) lần thứ nhất và hiệp ước thành lập Liên minh Điện tín Quốc tế (International Telegraph Union - ITU) - tổ chức tiền thân của Liên minh Viễn thông Quốc tế hiện nay. Liên minh được thành lập với mục tiêu ban đầu là: tạo điều kiện thuận lợi cho việc bổ sung, sửa đổi thường xuyên những điều khoản của Công ước và những hiệp định quốc tế được ký kết trong lĩnh vực điện tín.

Các hoạt động chính hiện nay của ITU bao trùm tất cả các vấn đề thuộc lĩnh vực viễn thông. ITU có ba khu vực hoạt động chính:

- ITU-R (Radiocommunication Sector): đóng một vai trò quan trọng trong việc quản lý toàn cầu nguồn tài nguyên tần số vô tuyến và quỹ đạo vệ tinh, xây dựng tiêu chuẩn quốc tế cho các hệ thống thông tin vô tuyến.

- ITU-T (Telecommunication Standardization Sector): tập hợp các chuyên gia từ khắp nơi trên thế giới để xây dựng các tiêu chuẩn quốc tế được biết đến với tên gọi Khuyến nghị ITU-T, là các yếu tố xác định cơ sở hạ tầng toàn cầu của công nghệ thông tin và truyền thông.

- ITU-D (Development Sector): nỗ lực để nhân rộng quyền tiếp cận viễn thông công bằng và hợp lý như một cách để kích thích phát triển kinh tế xã hội rộng hơn.

ITU hiện có 193 quốc gia thành viên (Member States) với 725 thành viên lĩnh vực và liên kết (Sector Members and Associates) trong đó có 559 thành viên lĩnh vực (Sector Members), 166 thành viên liên kết (Associates) và 126 học viện (Academia). Ngoài ra, ITU có 138 thành viên là tổ chức khu vực và quốc tế khác, hợp tác với 60 cơ quan Liên Hiệp Quốc, các quỹ và chương trình.

Địa chỉ website của ITU: www.itu.ch

Ban Tiêu chuẩn hoá trong lĩnh vực truyền thông (ITU-T) là một ban tiêu chuẩn hoá chuyên ngành của ITU, được thành lập ngày 1/3/1993 để thay thế cho Ủy ban Tư vấn quốc tế về điện thoại và điện tín (CCITT, thành lập năm 1865).

Sứ mệnh của ITU-T là xây dựng, xuất bản, phổ biến và giám sát việc áp dụng các Khuyến nghị tiêu chuẩn hoá (có vai trò tương tự như các tiêu chuẩn ISO và

* Các số liệu được tính đến tháng 31/12/2015.

IEC) cho các hoạt động viễn thông trên cấp độ toàn cầu, thông qua việc nghiên cứu các vấn đề kỹ thuật, thao tác và thuế quan về truyền thông quốc tế. Hiện thời, hoạt động tiêu chuẩn hóa của ITU-T được tiến hành bởi:

- Nhóm Tư vấn về Tiêu chuẩn hoá Truyền thông (TSAG);
- Các Nhóm Nghiên cứu (SG);
- Các Nhóm điều phối liên ban (với Ban Liên lạc vô tuyến).

Sau khi chấp nhận, các Khuyến nghị ITU-T được ban hành dưới hình thức in ấn và điện tử, được phân loại thành các bộ Khuyến nghị theo chủ đề và được đánh số trong từng bộ. Các xuất bản phẩm khác về lập kế hoạch và quản lý môi trường, hệ thống, thiết bị, mạng lưới và dịch vụ truyền thông được xuất bản và chỉnh lý khi cần thiết, bổ sung cho các Khuyến nghị. Việc tiếp cận với các thông tin về ITU-T, Cục Tiêu chuẩn hoá Truyền thông (TSB) và các Khuyến nghị có thể được thực hiện qua dịch vụ ITU Online.

Các khuyến nghị được ITU-T xây dựng và ban hành trên cơ sở đồng thuận và không phải là các tiêu chuẩn bắt buộc áp dụng. Tuy không có hiệu lực bắt buộc áp dụng nhưng các khuyến nghị của ITU-T thường được các nước tuân thủ vì chúng là cơ sở kỹ thuật cho việc đảm bảo khả năng tương thích của các hệ thống, mạng lưới và cho phép cung cấp dịch vụ viễn thông trên phạm vi toàn cầu. Các khuyến nghị này được các nước thành viên nghiên cứu và tham khảo khi xây dựng tiêu chuẩn viễn thông của nước mình.

Các thành viên ITU-T bao gồm:

- Thành viên đương nhiên: Văn phòng ITU của các nước thành viên ITU;
- Thành viên tham gia: các cơ quan, tổ chức khoa học và công nghiệp đang hoạt động được thừa nhận; các tổ chức viễn thông, tiêu chuẩn hoá, tài chính và phát triển khu vực và quốc tế.

Địa chỉ website của ITU-T: www.itu-t.int/itu-t

Việt Nam gia nhập ITU từ năm 24/09/1951. Bộ Thông tin và Truyền thông là đại diện của Việt Nam tham gia vào ITU.